

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دانشکده هنر و معماری

پایان نامه جهت دریافت درجه

کارشناسی ارشد

طراحی مرکز هنرهای نمایشی

اصفهان (تئاتر شهر اصفهان)

استاد راهنما: جناب آقای دکتر مهدوی پور

استاد مشاور: جناب آقای دکتر ندیمی

دانشجو: سحر بدیعی

شهریور ۱۳۸۸

تقدیم به آنان که بدانها عشق می ورزم

مادر و پدر عزیزم

و

همسر مهربانم

چکیده

غرض نقشیست کز ما بازماند
که هستی را نمی بینم بقایی

مگر صاحبدلی روزی به رحمت
کند در کار مسکینان دعایی

(شعر سردر راسته مسگران، بازار قیصریه)

طراحی تماشاخانه (مجموعه هنرهای نمایشی) در شهر اصفهان بمنظور دستیابی به فضایی در شان این هنرها، با توجه به ریشه ها و اصالت ایرانی و متناسب با پیشرفتهای امروزی، هدف این رساله است.

هنرهای نمایشی (نمایش ایرانی، تئاتر غربی، شاهنامه خوانی، تعزیه، رقصهای محلی و...) در ایران دارای پیشینه شایان توجهی می باشند و همواره در فرهنگ این ملت وجود داشته اند. هرچند تحت تاثیر اوضاع سیاسی و اقتصادی و مذهبی حاکم بر جامعه در هر دوران از تاریخ، دچار افت و خیزهای بسیاری شده و به تبع آن اشکال گوناگونی به خود گرفته است، اما همواره به شکلی خود را عیان کرده و ماندگار شده است. لیکن متأسفانه هنوز فضایی متناسب با شان خود جهت احیا، پرورش، نمایش، و آموزش ندارند و از آنجا که شهر اصفهان پایتخت فرهنگی ایران و نیز شهر نگارنده می باشد، این رسالت را بر خود دیدم که به طراحی این فضا با الگوبرداری از معماری سنتی ایرانی، در شهر اصفهان بپردازم.

در این راه گامهایی برداشته شده است:

اولین گام، بررسی ویژگیهای هنرهای نمایشی است، سیر تحول آن از گذشته تا حال، در شرق و غرب و در نهایت در نظر گرفتن فرهنگ جامعه کنونی و آنچه که مردم بعنوان هنرنمایش در ذهنشان شکل گرفته است. سپس به بررسی بستر طرح که شهر اصفهان با معماری و پیشینه تاریخی - فرهنگی خاص خود است، پرداخته شده. گام بعدی بررسی ویژگیهای

کالبدی و فیزیکی مورد نیاز برای طراحی فضاهای نمایشی است که منجر به شکلگیری ابعاد و روابط فضاهای خاص نمایشی می گردد.

هر یک از این گامها الهامات و الگوهایی را برای طراحی بدست می دهند . الگوهایی که با فرهنگ ، اقلیم و اجتماع موردنظر متناسب و با روح ایرانی عجین باشند و کالبدی بسازند متناسب با کیفیت هنرهای نمایشی که حضور در آن همزمان که به بیننده سرزندگی ، شور و خیال انگیزی ارزانی می دارد و او را در داشتن لحظاتی بهتر از جمیع جهات یاری می کند، یادآور درونمایه اصیل و گرانبهای انسانی- ایرانی نیز باشد.

کلمات کلیدی : تماشاخانه، هنرهای نمایشی، نمایش ایرانی، شاهنامه خوانی، تعزیه.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	چکیده
۳.....	مقدمه

فصل اول : مطالعات هنرهای نمایشی

۶.....	۱-۱-.....مقدمه :
۶.....	۱-۲-.....نمایش
۷.....	۱-۲-۱- عناصر نمایش.....
۸.....	۱-۲-۲- حرکت تاریخی نمایش.....
۱۰.....	۱-۲-۳- تئاتر در غرب.....
۱۵.....	۱-۲-۴- تفاوت بینش در نمایش شرقی و تئاتر غربی.....
۱۷.....	۱-۲-۵- هنرهای نمایشی در ایران.....
۲۰.....	۱-۲-۵-۱-.....نمایش های پیش از اسلام :
۲۴.....	۱-۲-۵-۱-۱-.....مبدا "تماشا" و "تماشاخانه" :
۲۵.....	۱-۲-۵-۲-.....نمایشهای پس از اسلام.....
۲۷.....	۱-۲-۵-۲-۱-.....نقالی.....
۲۹.....	۱-۲-۵-۲-۲-.....تعزیه.....
۳۲.....	۱-۲-۵-۳-.....نمایشهای عروسکی.....
۳۴.....	۱-۲-۵-۴-.....نمایشهای شادی آور.....
۳۸.....	۱-۲-۶- تئاتر غربی در ایران.....

۴۲تئاتر بیرونی.....	۳-۱
۴۴تئاتر بیرونی در ایران.....	۱-۳-۱
۴۶حرکات موزون (رقص).....	۴-۱
۴۶رقص و انواع آن.....	۱-۴-۱
۵۰رقص و معماری.....	۲-۴-۱
۵۲ارتباط هنرهای نمایشی و سایر هنرها.....	۵-۱
۵۳نمایش و معماری.....	۶-۱
۵۵جمع بندی.....	۷-۱

فصل دوم : مطالعات نمونه های مشابه

۵۶مقدمه.....	۱-۲
۵۷بررسی نمونه های داخلی:.....	۲-۲
۵۷تئاتر شهر تهران.....	۱-۲-۲
۶۰تالار وحدت.....	۲-۲-۲
۶۲مرکز بین المللی فرهنگی اصفهان.....	۳-۲-۲
۶۵بررسی نمونه های خارجی :.....	۳-۲
۶۵تئاتر ولفزبرگ آلمان :.....	۱-۳-۲
۶۸مرکز هنرهای سنگاپور:.....	۲-۳-۲
۷۳نتیجه گیری :.....	۴-۲

فصل سوم : مطالعات بستر طرح

۷۴مقدمه.....	۱-۳
۷۴اصفهان.....	۲-۳

- ۷۵ ۱-۲-۳ - ویژگی های جغرافیایی اصفهان
- ۷۶ ۲-۲-۳ - ویژگی های اجتماعی
- ۷۷ ۳-۲-۳ - ویژگی های اقلیمی
- ۷۷ ۴-۲-۳ - ویژگی های تاریخی - فرهنگی
- ۷۸ ۵-۲-۳ - ویژگی های معماری
- ۸۱ ۱-۵-۲-۳ - میدان نقش جهان اصفهان: ۱
- ۸۵ ۳-۳ - معیارهای مکان یابی سایت با توجه به نوع کاربری
- ۸۶ ۴-۳ - معرفی و شناخت سایت
- ۸۶ ۱-۴-۳ - موقعیت و وسعت
- ۸۷ ۲-۴-۳ - علل انتخاب سایت
- ۸۸ ۳-۴-۳ - تحلیل سایت :
- ۹۵ ۵-۳ - نتیجه گیری فصل:

فصل چهارم : مطالعات کالبدی و برنامه فیزیکی مجموعه

- ۹۶ ۱-۴ - مقدمه:
- ۹۶ ۲-۴ - فضاهای تماشاخانه و ویژگیهای آنها:
- ۹۷ ۱-۲-۴ - بخش نمایشی
- ۹۷ ۲-۲-۴ - سالنهای نمایشی بسته:
- ۱۰۰ ۱-۲-۲-۴ - ویژگی های سالن نمایش
- ۱۰۵ ۲-۲-۲-۴ - تجهیزات نمایشی
- ۱۰۵ ۱-۲-۲-۲-۴ - نورپردازی در نمایش
- ۱۰۷ ۲-۲-۲-۲-۴ - طراحی آکوستیکی داخل سالن

- ۱۰۸صحنه.....۳-۲-۲-۴
- ۱۰۹فضاهای پیرامونی صحنه.....۱-۳-۲-۲-۴
- ۱۱۰ایمنی سالن و صحنه.....۴-۲-۲-۴
- ۱۱۱ایمنی صحنه.....۱-۴-۲-۲-۴
- ۱۱۲ایمنی در سالن.....۲-۴-۲-۲-۴
- ۱۱۵فضاهای جنبی سالن های نمایش.....۵-۲-۲-۴
- ۱۱۵سرسرا(فضای انتظار).....۱-۵-۲-۲-۴
- ۱۱۶.....ورودی های سالن نمایش.....۲-۵-۲-۲-۴
- ۱۱۶.....گیشه فروش بلیط.....۳-۵-۲-۲-۴
- ۱۱۷.....سرویس های بهداشتی.....۴-۵-۲-۲-۴
- ۱۱۸فضاهای نمایشی روباز.....۳-۲-۲-۴
- ۱۱۹صحنه در فضای نمایشی روباز.....۱-۳-۲-۲-۴
- ۱۱۹بخش پژوهشی و آموزشی.....۴-۲-۲-۴
- ۱۲۰کتابخانه تخصصی(بخش مطالعه و تحقیق).....۱-۴-۲-۲-۴
- ۱۲۱کلاس های آموزشی.....۲-۴-۲-۲-۴
- ۱۲۲بخش رفاهی-فرهنگی.....۵-۲-۲-۴
- ۱۲۳سفره خانه.....۱-۵-۲-۲-۴
- ۱۲۴بخش اداری.....۶-۲-۲-۴
- ۱۲۴بخش ورودی و فروش.....۷-۲-۲-۴
- ۱۲۶اطلاعات، پذیرش و کنترل.....۸-۲-۲-۴
- ۱۲۷برنامه کالبدی طرح۳-۴

۲-۴.....نتیجه گیری.....۱۴۰

فصل پنجم : معرفی طرح و مبانی طراحی

۱-۵.....مقدمه.....۱۴۱

۲-۵.....اصول طراحی.....۱۴۱

۱-۲-۵ - اصول و احکام حاصل از موضوع :.....۱۴۲

۱-۱-۲-۵.....طراحی فعالیتهای درون تماشاخانه:.....۱۴۳

۲-۲-۵ - اصول و احکام حاصل از سایت:.....۱۴۶

۱-۲-۲-۵.....طراحی کالبد مجموعه:.....۱۴۷

۳-۵.....ایده طرح.....۱۴۸

۴-۵.....رویکرد طراحی.....۱۵۰

۵-۵.....فرایند طراحی: سناریوی تولد طرح.....۱۵۳

فهرست تصاویر

صفحه	تصویر
۱۱.....	تصویر (۱-۱) نقشه و تصویری از الگوی نخستین تماشاخانه های یونان.....
۲۶.....	تصویر (۲-۱) طرحی از یک نقاشی القا کننده اندیشه سکو، صحنه گرد.....
۲۸.....	تصویر (۳-۱) اشکال مختلف قرارگیری تختگاه در قهوه خانه ها برای نقالی.....
۳۰.....	تصویر (۴-۱) تکیه دولت. نقاشی اثر کمال الملک.....
۳۱.....	تصویر (۵-۱) اجرای تعزیه در تکیه ها.....
۳۶.....	تصویر (۶-۱) گروه دلچکان سلطنتی ناصرالدین شاه قاجار.....
۴۱.....	تصویر (۷-۱) گروه نمایشی دختران ایرانی -منبع.....
۴۴.....	تصویر (۸-۱) نمونه ای از یک نمایش خیابانی و استقبال مردم در ایتالیا.....
۴۸.....	تصویر (۹-۱) رقص محلی شمالی با مضمون شالیکاری.....
۵۰.....	تصویر (۱۰-۱) باله «دریاچه قو».....
۵۱.....	تصویر (۱۱-۱) فرمهای پایه ای رقص گروهی.....
۵۷.....	تصویر (۱-۲) تئاتر شهر تهران عکس توسط نگارنده.....
۵۸.....	تصویر (۲-۲) - پلان تئاتر شهر-.....
۵۹.....	تصویر (۳-۲) جزئیات بنا.....
۶۰.....	تصویر (۴-۲) تصویر تالار وحدت.....
۶۱.....	تصویر (۵-۲) - پلان و مقطع تالار وحدت -.....
۶۲.....	تصویر (۶-۲) داخل سالن اصلی -.....
۶۳.....	تصویر (۷-۲) بنا از بیرون.....
۶۳.....	تصویر (۸-۲) فضایی چون حوضخانه.....

- تصویر (۹-۲) پلانهای مجموعه ۶۴
- تصویر (۱۰-۲) مجموعه در سایت ۶۵
- تصویر (۱۱-۲) نمای مجموعه ۶۶
- تصویر (۱۲-۲) ماکت مجموعه ۶۷
- تصویر (۱۳-۲) پلان و مقطع از تئاتر ولفزبرگ ۶۷
- تصویر (۱۴-۲) مرکز هنرهای سنگاپور ۶۸
- تصویر (۱۵-۲) ماکت مرکز هنرهای سنگاپور ۶۹
- تصویر (۱۶-۲) جزئیات بدنه ها ۷۰
- تصویر (۱۷-۲) - پلان مرکز هنرهای نمایشی سنگاپور- ۷۱
- تصویر (۱۸-۲) - مقاطع مرکز هنرهای سنگاپور- ۷۲
- تصویر (۱۹-۲) - نمای مرکز هنرهای سنگاپور- ۷۲
- تصویر (۱-۳) تقسیمات استان اصفهان ۷۶
- تصویر (۲-۳) میدان نقش جهان ۸۲
- تصویر (۳-۳) میدان نقش جهان در عصر صفوی ۸۲
- تصویر (۴-۳) عمارت عالی قاپو ۸۳
- تصویر (۵-۳) تصویر جزئیات بی نظیر در طراحی بدنه ها و سقف اتاق صوت ۸۴
- تصویر (۶-۳) موقعیت زمین در عکس هوایی از اصفهان ۸۶
- تصویر (۷-۳) موقعیت زمین نسبت به زاینده رود ۸۷
- تصویر (۸-۳) عکس هوایی زمین موردنظر ۸۹
- تصویر (۹-۳) دسترسی اصلی و فرعی به زمین و ساختمانهای اطراف ۹۰
- تصویر (۱۰-۳) پل خواجو پاییز ۸۷ (عکس توسط نگارنده) ۹۲

- تصویر (۳-۱۱) خانه هنرمندان پاییز ۸۷ (عکس توسط نگارنده)..... ۹۴
- تصویر (۳-۱۲) خانه هنرمندان تابستان ۸۸..... ۹۴
- تصویر (۴-۱) نحوه ارتباط صحنه و تماشاگر در صحنه کمانی..... ۹۸
- تصویر (۴-۲) نحوه ارتباط صحنه و تماشاگر در صحنه میدانی..... ۹۹
- تصویر (۴-۳) قسمت‌های سایه‌دار تیره، ۱۰۱
- تصویر (۴-۴) ابعاد انسان در حال نشستن..... ۱۰۲
- تصویر (۴-۵) موقعیت‌های مطلوب سالن تماشا به ترتیب اولویت..... ۱۰۳
- تصویر (۴-۶) محدوده دید مناسب به صحنه..... ۱۰۴
- تصویر (۴-۷) زاویه عمودی مناسب برای رؤیت اشیاء صحنه..... ۱۰۴
- تصویر (۴-۸) فراهم کردن دید مناسب با شیب ملایم، ۱۰۴
- تصویر (۴-۹) قاب صحنه ۱۰۷
- تصویر (۵-۱) اصول و احکام سایت..... ۱۴۷
- تصویر (۵-۵) سازماندهی فضایی میدان نقش جهان ۱۵۰

فهرست جداول و دیاگرام

صفحه	فهرست
۵۸.....	جدول ۱-۱
۱۳۴.....	دیاگرام ۱-۴
۱۳۶.....	جدول ۱-۴
۱۳۷.....	جدول ۲-۴
۱۳۷.....	جدول ۳-۴
۱۳۸.....	جدول ۴-۴
۱۳۹.....	جدول ۵-۴
۱۴۱.....	جدول ۶-۴
۱۴۱.....	جدول ۷-۴
۱۴۲.....	جدول ۸-۴
۱۴۴.....	جدول ۹-۴
۱۴۵.....	جدول ۱۰-۴
۱۴۶.....	جدول ۱۱-۴
۱۴۶.....	جدول ۱۲-۴
۱۵۱.....	جدول ۱-۵

مقدمه

این رساله با موضوع طراحی تماشاخانه (مجموعه هنرهای نمایشی: نمایش - حرکات موزون - شاهنامه خوانی - تعزیه و...) در شهر اصفهان، سعی دارد فضایی درخور هنرهای نمایشی با توجه به ریشه ها و اصالت ایرانی و متناسب با پیشرفتهای امروزی طراحی و ارائه نماید.

طرح موضوع و بیان مساله:

معماری به عنوان فن ساخت سر پناه برای انسان در مرتبه ای و هنر بروز و ظهور اعتقادات و ارزشهای انسانی در مرتبه ای دیگر دارای دو وجه کالبدی و معنایی می باشد. جنبه کالبدی معماری در یک سطح پاسخگوی نیازهای عملکردی انسان (عملکرد با همه گستره فیزیکی، روحی، روانی و...) بوده و در سطحی بالاتر تجسم عینیت یافته حقیقتی می باشد که حاصل اعتقادات، باورها و ... جامعه (در نظام سنتی) یا شخص معمار (در دوره مدرن) می باشد این معانی به عنوان روح حاکم بر معماری یک سرزمین می تواند در سطوح مختلف خود را مطرح سازد و به زبان معماری ترجمه گردد:

(۱) گاه این روح و حقیقت در ناب ترین و کاملترین شکل، در کالبدی متجلی می شود و کالبد تجسم عینی آن حقیقت ازلی خواهد بود. که در این صورت عالم جاودانه ای را به حضور می آورد که کالبد را نیز شامل می گردد. هر چند اصالت با کالبد نیست معینا نمی توان رابطه تنگاتنگ میان حقیقت فهم شده و کالبدی که حاصل فهم چنین حقیقتی است را نادیده گرفت.

(۲) در سطحی دیگر آن حقیقت به صورت واقعیت و باور از سوی جامعه مورد پذیرش قرار می گیرد و در طول سالیان متمادی در افراد آن جامعه نهادینه شده، رسوب نموده و در هر زمینه ای از زندگی به صورت های مختلف خود را متجلی می سازد. به عبارت دیگر بر اساس این اعتقادات که بن مایه فرهنگ هر منطقه هستند جامعه من باب مثال در زمینه های معماری به یک سری بایدها، نبایدها و اصول و احکامی خواهد رسید که در سطوح خاص خود روند ساخت و ساز

آن جامعه را شکل می دهد. کشف این بایدها، نبایدها، اصول و احکام، مستلزم شناخت و تعمیق

لایه های تشکیل دهنده طرح و بستر شکلگیری آن است. (کلاس آقای دکتر هادی ندیمی. اردیبهشت ۸۷)

بنابراین طرح مجموعه ای برای هنرهای نمایشی مستلزم شناخت همه جانبه این هنرها در

گام نخست و سپس انتخاب مناسب برای شکلگیری تماشاخانه است.

هنر، مفهومی است در نهاد بشریت، و هنرهای نمایشی، برخاسته از نیازهای روحی و

عاطفی انسانهاست. هنرهای نمایشی به ویژه نمایش نسبت به سایر هنرها ویژگی های متمایزی

دارند این ویژگی ها سبب شده است که از آن به عنوان موضوع و دستمایه طراحی برای پاسخگویی

به مساله و هدف طراح استفاده شود. این هنرها: زنده، مردمی، نمادین، خیال انگیز، اثرگذار و

اثرپذیر، برخاسته از سنتها و عقاید، در تعامل با فرهنگ و مسائل اصیل انسانی هستند و ریشه در

ادبیات، شعر، موسیقی و باورهای هرملت دارند. در سرزمین ایران نیز، هنرهای نمایشی از نوع

خاص همین مرز و بوم است که بدلیل وجود مخالفتها و موانع سیاسی، مذهبی و عرفی که در

طول تاریخ بوده و هست، آنچه که امروزه از نمایش اصیل ایرانی باقی مانده، نامی بیش نیست.

این مساله خود از دغدغه های طراح در این طراحیت و ضرورت و اهمیت پژوهش را بیانگر است.

گام بعدی که بسیار حائز اهمیت می نمود، انتخاب بستری در شان و منزلت فعالیت های

نمایشی می باشد. در این راستا، شهر اصفهان به عنوان قطب فرهنگی و هنری ایران زمین، با

توجه به حفظ بافت های درونی تاریخی و فرهنگی و پتانسیل های بالای آن برای ایجاد مراکز

هنری، بستر مناسبی برای شکل گیری مجموعه ای است که با تمدن این سرزمین گره خورده و در

عین حال بایستی به شکلی امروزی و در قالب تصورات جامعه کنونی شکل پذیرد.

با توجه به اینکه هنرهای نمایشی ما هنرهایی برخاسته از سنتها هستند، اصول و احکام

معماری این مجموعه نیز با الگوبرداری از معماری سنتی ایران و همچنین از ویژگی های هنرهای

نمایشی و بستر آن که شهر اصفهان با ویژگی های خاص خود است، منتج می گردد.

اهداف طرح

- دستیابی به فضایی زنده، خوانا و پویا که درشان احیا، پرورش، آموزش و نمایش هنرهای نمایشی باشد.
- ایجاد فضایی که حضور در آن همزمان که به بیننده سرزندگی، شور و خیال انگیزی ارزانی می‌دارد و او را درداشتن لحظاتی بهتر از جمیع جهات یاری می‌کند، یادآور درونمایه اصیل و گرانبهای انسانی- ایرانی نیز باشد.
- خلق کانونی جهت جذب و آموزش مستقیم و غیرمستقیم مردم، خصوصا جوانان و قرار دادن آنان در فضایی فرهنگی در راستای ارتقای فرهنگ عمومی بوسیله هنر.

روش تحقیق

درجهت نیل به این هدف، پس از آشنایی با واژگان تخصصی و کاربردی و مفاهیم پایه ای درارتباط با موضوع، روش مناسب تحقیق انتخاب شده است. باتوجه به ویژگی های پژوهش حاضر و اینکه تحقیق در رشته معماری، ضرورتا بین رشته ای می باشد، این رساله یک پژوهش کاربردی و کیفی به شمار می آید. پس از طرح موضوع و انتخاب مسیر صحیح از طریق مشاهده، مطالعات کتابخانه ای و میدانی، اطلاعات موردنیاز جمع آوری شد.

نتایج طرح

از نتایج این طرح می توان فراهم آوردن فرصتی برای تامل بیننده بر این هنرهای بی همتا و تاثیر مطلوب بیادآوری ارزشهای هنری و فرهنگی ایرانی و جهانی بر افراد در مقیاس خرد و بر فرهنگ جامعه در مقیاس کلان- احیای هنرهای نمایشی بومی که بعضا به دست فراموشی سپرده شده اند و یا درحال فراموش شدن هستند و معرفی این آثار و اشتغال زایی نسل جوان و پاسخگویی به طیف وسیعی از خواسته ها و نیازهای جوانان از جمله نیاز به تفریح و سرگرمی سالم

- حمایت از هنرمندان در این عرصه ، شناساندن استادان و ارج نهادن بر هنر بی بدیل آنان و رونق صنعت جهانگردی در اصفهان را نام برد.

ساختار رساله

رساله که بر اساس کلید واژه های موضوع طراحی شده به جز مقدمه شامل ۵ فصل می باشد که فصل اول با نام مطالعات هنرهای نمایشی به معرفی هنرهای نمایشی- انواع- ویژگی ها- وضع موجود و ...، پرداخته است.

فصل دوم به بررسی نمونه های مشابه در دو بخش داخلی و خارجی پرداخته است.

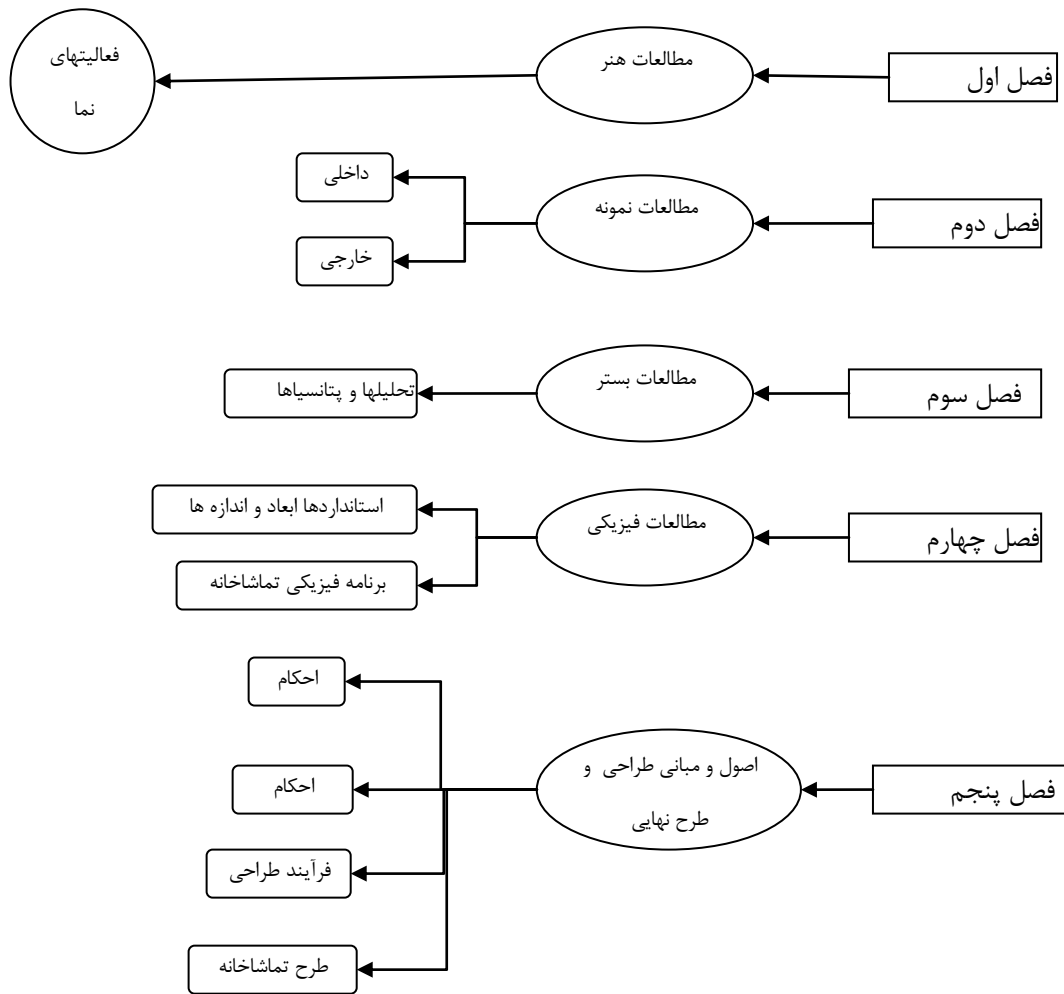
فصل سوم به معرفی بستر طرح در دو مقیاس اختصاص یافته : مقیاس کلان ،شهر اصفهان از لحاظ تاریخی- اقلیمی- اجتماعی معرفی شده است و در آن خصوصیات معماری، بالاخص خصوصیات معماری سنتی اصفهان مورد تامل قرار گرفته است. و مقیاس خرد(سایت طراحی) تحلیل و معرفی شده است.

در فصل چهارم برنامه ریزی کالبدی طرح تماشاخانه اصفهان معرفی شده است که شامل :

۱- سالنهای نمایش و فضاهای جنبی مورد نیاز آن که بخش نمایشی مجموعه مورد طراحی است ۲- بخش آموزشی پژوهشی ۳- بخش رفاهی فروشگاهی مجموعه به اختصار بررسی شده اند و مطالعات درباره ویژگیهای خاص سالنهای نمایش آمده است . از احکام حاصل از موضوع و مصادیق ، برنامه کالبدی طرح حاصل گشت که در انتهای این فصل بیان شده است.

فصل پنجم معرفی طرح و فرایند طراحی است. هدف از مطالعات بدست آمده در بخشهای فوق رسیدن به اصول و مبانی ای بود که از ماهیت هنرهای نمایشی و اصفهان نشات گرفته باشد ، ضمن اینکه معماری به عنوان زبان بیان این اصول و نیز به عنوان یک هنر، مبانی و مفاهیمی را به خود اختصاص می داد و ضمن ارائه این اصول به عنوان ماهیت ذاتی پروژه به ارائه فرایند طراحی

که عصاره تمامی رساله در آن نمود پیدا کرده ، پرداخته شده است . در نهایت نیز مدارک طرح به نمایش در آمده است. نمودار شاخه ای زیر بیانگر محتوا و ارتباط فصلهاست

۱-۱ - مقدمه :

هنرهای نمایشی^۱، از جمله هنرهایی است که در حضور جمع به اجرا در می آیند؛ و یا به عبارت دیگر با گروه تماشاگران سروکار دارند و نه با تک تک افراد. مانند تئاتر، کنسرت و باله. هنرهای نمایشی، هنرهایی هستند مردمی و برخاسته از نیازهای روحی و عاطفی انسان ها که سایر هنرها را نیز در دل خود جای می دهند مانند هنر تئاتر که خود مرکب از چند هنر مختلف می باشد؛ ادبیات (متن نمایش)، نقاشی (دکور، لباس، گریم)، موسیقی، رقص و نمایش حالات بدن (حرکات موزون)، معماری (دکورهای دارای حجم) و سینما (هنر هفتم). از این رو در برخورد اولیه با این هنر، ابتدا به شناخت بیشتر نمایش و سپس منشا اصلی و جایگاه آن در دنیای غرب و شرق و بویژه ایران خواهیم پرداخت.

۱-۲ - نمایش^۲

نمایش بیانی است به حکایت تصویر. بیانی قویتر و تاثیرگذارتر از زبان. هر نمایش با بیان خاص خود حقایقی را ارائه می کند و جلوه ای از شعور، استعداد، درک، بینش و قدرت خلاقانه انسان را عرضه می نماید.

نمایش تنها زبان و بیان یک قوم و ملت نیست، بلکه زنده ترین گواه فرهنگ و تمدن آن است. نمایش همواره به مسائل اصیل انسانی می پردازد و ریشه در اعتقادات مردم هر سرزمین دارد و یا از اساطیر فرهنگ کهن آنها سیراب می گردد. لذا پیوندی ناگسستنی با درونیات مردم دارد و با ذات آنها عجین شده است. از این رو هر سرزمینی با فرهنگ خاص خود، به نوع ویژه ای از نمایش

^۱ Performance art

^۲ نویسن: عبدالحسین، هنر تئاتر، انتشارات اساطیر، تهران، ۱۳۷۱. صفحه ۱۱